

Lidový fronty je pryč. S bídou už nikdo skoncovat nechce. Když byla lidská síla potřeba, s váma pracujícíma se vyjednávát muselo. Nebylo na výběr. Ale teď se všechno automatizuje – a proletáři jsou všem ukradený. Vymuráme vás. Nemyslim střílení do davu při demonstracích, to se dělo vždycky. Ne, vyhladíme vás hromadně. Nejste k ničemu. V tom jste zaspali. Pořád uvažujete jak za tašky Marxe – kdy byl proletariát nezbytný, aby lidi jako já hromadili zisky. Možná že s vědeckým pokrokem si ještě vyšlechtíme pár statnejch proletářů, abysme vám mohli odebírat krev, orgány a kusy kůže, abyste nám odnášeli děti a naše ženy už se nemusely huntovat... ale i na to popravdě budou stačit biotiskárny a inkubátory budoucnosti, obejdeme se bez vás. Zlikviduju vás. Je to pragmatická volba. V poměru k tomu, co vynášíte, jsou s váma jen samý problémy. Proto je to nevyhnutelný: vás, chudý třídy, vymažem z mapy.“ Tohle uvažování bylo z pohledu starého Charlese naprosto logické a celý nadšený, že konečně narazil na realistického a upřímného protivníka, pohotově odpovídal: „Takže podle tebe bysme vás měli předběhnout a vykopat gilotiny?“ a Kiko zavrtěl hlavou, že ne, „kdybyste toho byli schopný, už to dávno uděláte. Jenže vy uznáváte silnějšího. Vem si, jak chudý milujou Putina. Netvrdim, že to máte v DNA, ale je to dávný dědictví. Jako byste to v sobě měli kulturně zakódovaný, neemancipujete se dost rychle. Naučili jste se milovat vůdce.“

Takhle mohli pokračovat hodiny a hodiny. Kiko se okamžitě zeptal, jestli se někdo postaral o náklady na pohřeb, a Vernon se vyhýbal odpovědi. O dědictví mu neřekl. Ta částka mu nahání hrůzu. Je to moc velká změna. Myslí na tábor, jak ho za sebou zanechal, na život, jaký poslední měsíce vedou, a nejradši by sevřel čas do náručí. Na to, aby se všechno převrátilo vzhůru nohama, je ještě moc brzy.

Ten zvuk, do prdele práce, zapomněl na ten zvuk, jak rvou kořen z hloubi dásně – nic necítí, až na to, jak ho mordují zubařovy obří pracky. Ale slyší. Všechno. Ohavný skřípot roztrývané dásně. Zub se nedostal ven najednou, úlomky kořene musí zubař vytažovat kleštěmi. Tenhle výjev už zažil, v jiných křeslech, jiných ordinacích... k zubařům se toho nachodil... U něj v rodině nemá nikdo zdravý chrup. A svou docházkou vlastnímu případu nijak nepomohl. Zhluboka dýchá, ale v jeho pozici se dá jen těžko uvolnit.

Nemusel by nikomu nic říct. Nemusel by se vracet za Véro. Mohl by tu škváru nechat ležet na účtu, jak to dělal Charles, a utrácet jen drobné částky v naléhavých případech. Tak by to udělal pravý vůdce. Ale jak říká Kiko, Vernon není z lidrovského těsta.

V táboře si o tom, co se kolem nich děje, udržují přehled díky vyprávění návštěv. Vědí třeba, co se děje v Řecku. Vernona nezaráží, jak násilně zahání Evropa do kouta zemi, která je na tom zle, vrtá mu hlavou, proč vyvolení mlčí. Proč lidi, co přijdou k moci, přestávají říkat pravdu. Proč si nesednou k mikrofonu a neřeknou prostě „takže takhle se to stalo“. Takhle jsem se zastával nápadu, který jsem měl za spravedlivý a dobrý, a takhle jsem se nechal přesvědčit, abych zemi dovedl na jatka. Musí to přece mít nějaký důvod. Znásilnili ti před očima ženu, zatímco jsi poslouchal, jak ti mučí čtyřletého syna? Povídej, co se děje? Určitě se nechtějí přiznat, protože je jim hanba. Stydí se říct, co jim kdo provedl. K čemu je kdo donutil. Jak moc je kdo zdeptal. Mocní lidé pravdu tutlají. Vždycky. Měl by si z nich vzít příklad. Vrátit se do tábora a zamlčet, co se stalo. Mocní lidé nikdy neříkají pravdu, protože pak můžou rozhodovat v tichosti. Stranou lidí vedou soukromé rozhovory. Za zavřenými dveřmi si uklohní, co potřebují. Jenže on není mocný člověk. Nedokázal by všem kolem sebe lhát. Protože